

Finans og diverse endringssaker

Tynn kapitalisering – Oslo tingretts dom av 19.12.23

Påkostning/vedlikehold i § 11-kontekst – to vedtak

Undersøkelseskostnader britisk sokkel – Klagevedtak 24.01.24

Skatteetaten

Tynn kapitalisering

Oslo tingretts dom av 19.12.23 – Pgnig

Innledning

- Saken gjaldt gyldighet vedtak av 07.06.22 årene 2010-2016
 - Sktl. § 13-1 - spørsmål om skattbar inntekt var redusert
 - Tynn kapitalisering (og til dels prising)
 - Vedtakets slutning – finans til land økt ca. 880 mil.
- Tingretten
 - Skjønnsadgang 2010, 2013, 2015, 2016
 - Ikke skjønnsadgang 2011, 2012 og 2014
 - Skjønnen opphevd for hele perioden 2010-2016
 - Knapp begrunnelse, føringer for nytt skjønn
- Saken er anket - ankeforhandling Borgarting mars 2025
- Videre opplegg - «high level review» av enkelte sentrale tema fra OSKs ståsted
 - Kommentarer til tingrettens vurdering – sammenlignbarhet
 - Rettstilstanden for internfinansering av utbygging etter dommen
 - Hensyntagen til og effekt av konserntilknytning

Saksforhold

Pgnigs virksomhet

- PGNiG Upstream Norway AS (PUN) - datterselskap av PGNiG S.A. (PSA)
 - PSA Børsnotert Warszawa, 72 % eid av polske stat
 - Stor integrert virksomhet i Polen (olje & gassfelt onshore, lagre, nedstrøm)
- PUN etablert 2007 – oppkjøp 11,9 % i Skarv-feltet fra Exxon – USD 360 mill.
- Strategi om å gjøre konsernet uavhengig av russisk gass
- Skarv utgjorde den klart vesentligste del av selskapets virksomhet 2008-2016
 - Ingen driftsinntekter 2008-2012
 - Skarv (forsinket) i produksjon 2013
- Oppkjøp felt 2014 - Morvin, Vilje, Vale, Gina Krog
- Noe letevirksomhet

Saksforhold

Pgnigs finansiering

- Før 2010 – EK og konsernintern finansiering
- 2010 – eksternt RBL-lån og internlån – utbygging Skarv
- Reservebasert (RBL) lån - MUSD 400 mill.
 - Konsortium av eksterne banker – BNP Paribas og Societe Generale «technical banks»
 - Garantert av mor
 - Reforhandlet 2015 - samme beløp – uten garanti
 - LIBOR + 1.75 % til 2013, 2.20% til 2014 og 2.50 % ut 2016
- Interngjeld på NOK 4-6 mrd. på toppen av dette
 - Flere ulike lån tatt opp i perioden 2010-2016
 - NIBOR + 2,25 %
- Egenkapital

Saksbehandling før vedtak

- **Varsel/Utkast vedtak – «high level»**
- Kort oppsummert la kontoret til grunn at selskapets lånekapasitet kunne utledes av «eksterne» RBL-lån.
- Borrowing base definert i låneavtalene, lavest av
 - Nåverdi av reserver i lånets levetid
 - Nåverdi av reserver i feltets levetid
 - Konservative forutsetninger - petroleumspriser, sikkerhetsfaktor
- Utbyggingsrisiko, diversifisering
- Sammenligninger med andre selskapers finansiering – sammenlignbarhet
- Modellering i RBL-lån mest relevant uttrykk for finansiering i utbyggingssituasjon med ett felt
- **Selskapets kommentarer – «high level»**
- RBL-lånene ikke uttrykk for maks lånekapasitet
- Sammenligninger med andre selskaper viser at de er finansiert med en rekke andre typer lån enn RBL
- Selskapet kunne fått mer eksterne lån på en rekke andre grunnlag
 - Obligasjonslån + 35 % av RBL
 - Junior RBL
 - Hedging
 - Capex Add back
 - Kontoret har anvendt RBL-modellen feil
- Framlagt diverse ekspertvurderinger, bankuttalelser, tilbud og sammenligninger
- Konklusjon: Selskapet var ikke tynt kapitalisert
- Passivitet (fracfalt i stevning)

Vedtaket av 07.06.22

Lånekapasitetsvurderinger

- Lånekapasitetsberegning basert på bankmodellering i selskapets faktiske RBL lån – uttrykk for lånekapasitet
- Lånekapasitet ut over RBL-modelleringen
 - «Kontoret bestrider ikke at det finnes selskaper på norsk sokkel med andre typer finansiering i tillegg til eller i stedet for reservebaserte lån, eksempelvis usikrede obligasjonslån. Spørsmålet er imidlertid om disse selskapene er i en **sammenlignbar situasjon** med PUN, samt **hvilken samlet lånefinansiering dette gir.**»
- Lånekapasitetsvurderingen må ta høyde for risikoer knyttet til utbygging
 - Forsinkelser, reserver, kostnader, tekniske forhold
 - Bankperspektivet - RBL-modelleringen hensyntar denne risikoen gjennom konservative forutsetninger
 - Obligasjonslångiverperspektivet – framlagt dokumentasjon viser at også obligasjonslångivere tar mindre risiko for «development assets»
 - Covenants - kontantstrøm
- Diversifisering – ett vs. flere felt
- Selskapet kunne ikke fått «alt på en gang»

Lånekapasitetsvurderinger

- Sammenligninger - andre selskaper mv.
 - Alle sammenligninger - flere felt i produksjon
 - Ingen selskaper med kun ett felt under utbygging
- Vurdering av en framlagte bankvurderinger/tilbud, presentasjoner – støtter kontorets vurdering
- Konkret vurdering for årene
- 2010-2014
 - Lagt til grunn at RBL-modellering viste lånekapasitet - utbyggingssituasjon/manglende diversifisering
- 2015-2016:
 - Selskapet hadde andeler i flere produserende felt
 - Deltaker i utbyggingen av Gina Krog-feltet.
 - Skarv-feltet hadde vist stabil produksjon
 - Akseptert at selskapet kunne tatt opp ytterligere gjeld i tillegg til beregnet borrowing base som følger av RBL-modellen

Tingrettens dom av 19.12.2023

Tingrettens vurderinger

- Rettslig utgangspunkt/metode
 - "OECD-retningslinjene inneholder generell veiledning om hvordan armlengdeprinsippet skal anvendes, men inneholder ikke konkrete bestemmelser om fremgangsmåten for å vurdere lånekapasitet. **Fremgangsmåten for å vurdere lånekapasitet er derfor i stor grad overlatt til praksis (...)**
- Viser til OECD TPG 10.13 - maksimal lånekapasitet
- Går deretter igjennom RBL-modellen - påpeker at den gir en konservativ virkelig verdi
- Går igjennom «implied equity ratio» basert på **bokførte verdier**
- Uttaler deretter følgende:
- «Dersom bokført verdi avviker fra virkelig verdi, vil det være sannsynlighetsovervekt for at **rasjonelle markedsaktører tar utgangspunkt i virkelig verdi** ved beregningen av lånekapasitet.» (...) "Retten tar **derfor** utgangspunkt i virkelig verdi av eiendelene til PUN for beregning av selskapets lånekapasitet.

Kommentar

- Riktig at TPG har lite veiledning om tynn kapitalisering
- Men: TPGs generelle veiledning om ALP og sammenlignbarhet må gjelde også tynn kap
 - Transaksjonsbasert
 - Situasjon, tidspunkt, markedsforhold, etc, etc.
- Ingen uenighet om at RBL-lån ikke er uttrykk for virkelig verdi. Uttrykk for banklångiver perspektivet.
- Ingen av partene anførte bokført verdi som avgjørende
- Rettens angivelse av vurderingstema
 - Forankrer ikke standpunkt i sammenlignbare transaksjoner
 - For "fri" tilnærming til ALP, hopper over mange av sakens bevis
 - Er RBL-banken en "irasjonell markedsaktør"?
 - Hva med utbyggingssituasjonen?

Tingrettens dom av 19.12.2023

Tingrettens vurderinger

- «Det er sannsynlighetsovervekt for at PUN kunne lånt mer enn 50 prosent av bokført verdi av egenkapitalen, basert på kilder som omtaler ulik prosjekt-finansiering, jf. presentasjon fra sakkyndig vitne Halvor Hoddevik på side 36. **Selv om eksemplene ikke gjelder tilsvarende finansieringer som i vår sak gir eksemplene etter rettens syn støtte for at det er sannsynlig med finansiering utover 50 prosent egenkapital av virkelig verdi.** Hvor mye det er sannsynlig at PUN kunne fått låne er noe avhengig av om konserntilknytningen mellom PUN og morselskapet kan tillegges vekt i lånekapasitetsvurderingen.» (...)
- «Markedspraksis viser at selskaper også finansieres med andre gjeldsformer, eksempelvis gjennom utstedelse av obligasjoner, i tillegg til RBL-lån. Til sammenlikning vil retten eksempelvis vise til DetNorske i sakkyndig Hoddeviks presentasjon på side 23. Per utgangen av 2015 hadde selskapet både finansiering i form av RBL-lån, obligasjonslån, juniorlån og en trekkfasilitet. **På dette tidspunktet hadde DetNorske ca. 10 felt i produksjon hvorav feltet Alvheim stod for ca. 70 prosent av produksjonen.** Selskapets situasjon kan delvis sammenliknes med PUNs situasjon fra slutten av 2014 hvor PUN hadde eierandeler i fire produserende felt.»

Kommentarer sammenlignbarhet

- «Eksemplene» fra sakkyndig vitne side 36 er ikke sammenlignbare med PUNs internlån
 - Norsk/spansk eksportfinansordning, vindkraftfinansiering UK, skipsfinansiering, riggfinansiering, boliglånsforskriften, Paretos aksjefinansiering
 - Eget lånemarked for oppstrømselskaper
 - Ikke sammenlignet med utvinningsselskaper, dermed ikke vurdert betydning av utbyggingssituasjon og diversifisering
- Udokumenterte sammenligningsgrunnlag
 - Ville ikke tilfredsstilt krav til TP-dokumentasjon
- Det Norskes finansiering i 2015 basert på 10 felt
 - Ikke relevant sammenligning ift PUN 2010-2014 – ett felt under utbygging
 - 2015-2016 – vedtaket aksepterte lån ut over RBL – liten forskjell mellom OSK/selskapet de årene

«Likviditetskrav» – dommens side 26

Eiendelsverdien er gjennomsnittet av kontantstrømverdsettelsen til sakkyndig Rennemo og verdsettelsen foretatt av Wood Mackenzie, samt lagt til verdien av skattebalanser som fremgår av sakkyndig Rennemos tabell ovenfor. Deretter har retten beregnet en netto lånekapasitet som er brutto lånekapasitet **fratrasket et likviditetskrav tilsvarende likviditetskravet sakkyndig Hoddevik har lagt til grunn, jf. presentasjonens side 41 og 42.** Kravet tar hensyn til at PUN bør ha tilgjengelig likviditet for å foreta investeringer de neste 12 måneder og er beregnet som investeringer de neste 12 måneder **fratrasket PUNs kontantbeholdning inneværende år.** PUNs netto lånekapasitet er beregnet i tabellen under:

Netto lånekapasitet (norske kroner):

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Eiendelsverdi	9 388 000 000	10 071 000 000	9 049 000 000	7 974 000 000	6 596 000 000	4 961 000 000
Brutto lånekapasitet 70%	6 571 600 000	7 049 700 000	6 334 300 000	5 581 800 000	4 617 200 000	3 472 700 000
Likviditetskrav	375 200 000	316 900 000				
Netto lånekapasitet	6 196 400 000	6 732 800 000	6 334 300 000	5 581 800 000	4 617 200 000	3 472 700 000
OSK-beregnet lånekapasitet	3 400 803 617	2 981 338 854	3 524 411 250	3 277 537 074	3 922 827 657	3 364 094 699
PUNs gjeldsbelastning	6 793 016 848	7 612 449 032	7 759 320 242	5 885 213 952	4 882 103 617	4 773 722 215

Implikasjoner likviditetskrav – lånefinansiering utbygging

Kommentar

- Tingretten 2010-2012 – «likviditetskrav»
 - 70 % av virkelig verdi (hensyntatt konserntilknytning)
 - minus investeringer neste 12 måneder
 - pluss cash
 - = lånekapasitet
- «Likviditetskravet» for 2010-2012 kan sees på som en justering for utbyggingsrisiko
- Tingretten forankrer ikke vurdering i noen transaksjon eller kilde utover sakkyndig vurdering
- Ser ut til at tingretten mener dette likviditetsfratrekket skal gjennomføres uavhengig av effekt av konserntilknytning
- For så vidt positivt at det erkjennes at det er risiko knyttet til utbygging

Kommentar

- Kan denne type justering observeres i lånemarkedet for oppstrømselskaper?
- To hovedtyper ekstern oppstrøms finansiering som kan observeres
 - **RBL-lån i bank**
 - Godt dokumentert i saken
 - Risiko tas ned gjennom konservative forutsetninger, sikkerhetsfaktor
 - Fordel - modellering av lånekapasitet i avtalene
 - **Obligasjonslån**
 - «Risking» av utbyggingsverdier også der
 - Ingen modellering av lånekapasitet i avtalene
 - Covenants – kontantstrøm og EK-prosent
- Betydning av å være «långiver 2»
- Likviditetsfratrekket lite i tråd med relevant marked

Tingretten - konserntilknytning

Spørsmålet om konserntilknytning skal hensyntas

- Redegjør for rettskilder påberopt av partene
 - 1990 (LE-1990-574) (Conoco)
 - (LB-1997-2018) (Nycomed) «en viss vekt på konserntilknytning ved lånekapasitetsvurdering»
 - OECD TPG 10.76-77 og 1.177
 - «Etter rettens syn må OECDs retningslinjer fra 2022 tolkes slik at konserntilknytningen kan tillegges vekt i lånekapasitetsvurderingen.»
- Tingretten om statens hovedargument – uttalelser i LB-2020-5843 Petrolia:
 - «(...)Etter rettens syn må lagmannsrettens uttalelser i den saken ses i lys av saksforholdet som der ble behandlet.»
- Reelle hensyn – ulogisk at ALP anvendes ulikt prising vs tynn kap
- Konklusjon: «(...) gjennomgåtte rettskilder må forstås slik at konserntilknytningen kan vektlegges både i vurderingen av lånekapasitet og i vurderingen av rentenivå.»

Kommentarer

- Alle relevante rettskilder «på bordet»
- Conoco gjaldt ikke tynn kap. - dermed lite relevant
- Nycomed og TPG
- Dommen og resonnementene i Petrolia er hovedargumentet mot å tillegge konserntilknytning vekt
- Andreas Bullen ORS 2024 antyder «arbeidsuhell»
 - Mulig å mene Petrolia er uriktig – men neppe arbeidsuhell
 - Statens prosedyre – Borgarting tok helt bevisst stilling
 - Kjernen - lite igjen av tynn kap. dersom konsernets vilje/evne til å støtte datter ifm finansiering hensyntas
- Juridisk teori og tidligere oljeskattepraksis
- Tingretten vektlegger Petrolia mindre enn vedtaket – spørsmålet er anket

Tingretten – effekt konserntilknytning

Tingretten

- Dommen s 24-25: «Hvor mye vekt en slik konserntilknytning skal tillegges er usikkert. (...)»
- «PUN var i en tidlig fase som selskap i perioden 2011 til 2016, men siden konserntilknytningen kan tillegges vekt ved lånekapasitetsberegningen, er det etter rettens syn mest sannsynlig at PUN kunne lånt tilsvarende 70 prosent av virkelig eiendelsverdi.»
- «Retten viser til tilbudet fra DNB datert **september 2018** hvor det fremgår på side 10 at obligasjonsinvestorene trolig kunne godta en belåning inntil 70 prosent av selskapets verdi:
 - **Investors can probably accept a loan-to-value up towards 70% given the financial strength of the PGNiG Group and high quality portfolio.»**
- «Selv om dette tilbudet er fra en annen tidsperiode enn vår sak og innhentet etter at det ble en sak mellom PUN og Oljeskattekontoret, så illustrerer det likevel etter rettens syn at det ikke er sannsynlig at PUN ville fått **høyere** finansiering enn 70 prosent av eiendelsverdien.»

Kommentarer

- Kort vei fra «usikkert» til «mest sannsynlig»
- Problematisk at «tilbudet» var innhentet sent og «i anledning» skattesaken- se f.eks Rt. 1995 s 821
- Angir ingen metode for å kvantifisere effekt
 - det hadde heller ikke PUN gjort
 - finnes ingen ratingbyrå-guiding for konserntilknytnings effekt på lånekapasitet
- Ser bort fra annen tidsnær dokumentasjon i saken som tilsa at konserntilknytning primært hadde effekt på pris
- Problematiserer ikke sammenblanding av «high quality portfolio» og konserntilknytning i DNB-uttalelsen
- Gjør ingenting med «likviditetsfratrekket» for 2010-2012 på tross av helt generelle uttalelser om 70 %

Skatteetaten

§ 11-investeringer – påkostning/vedlikehold

Innledning

- Petrsktl. § 11- klassifisering som påkostning på 3b driftsmiddel er mer gunstig enn vedlikehold
- Problemstilling illustrert ved 2 påklagede vedtak
 - Vedtak 29.09.23 utskiftning av gass-turbiner
 - Vedtak 15.12.23 utskifting av SAS systemer
- Begge saker gjaldt
 - Gammel infrastruktur
 - «Knutepunkt» installasjoner som fungerer som vertsplattform for andre (og til dels nye) felt
- Verdifull utradisjonell dokumentasjon utenfor regnskap/bilag – bilder og presentasjon lisensmøter
- Rettslige problemstillinger
 - Driftsmiddelbegrepet - petrsktl. § 3b
 - Påkostning/vedlikehold - sktl. § 6-1 og 6-11
 - Valgrett aktivering av vedlikeholdskostnader
- Sakene er påklaget – KLN behandling påbegynt

Faktum sak 1

- 2018-2021 - utskiftning av 3 «kraft-turbiner» - NOK 1,3 mrd.
- Total utskiftning av
 - gassturbin, kraftturbin og elektrisk generator,
 - installasjon av nytt kontrollsystem,
 - oppgradering av luftinntak, eksosavtrekk og diverse hjelpesystemer.
- «For det første begynte kraftturbinene på A-feltet å bli gamle. De var ikke skiftet ut siden A kom i drift og det løpende vedlikeholdet begynte å bli krevende, blant annet fordi det var vanskelig å få tak i nye deler til kratturbinene.»
- «For det andre var det et økende kraftbehov på A. A prosesserte på tidspunktet ikke bare for A-feltet, men også for feltene B og C. (...) Frem til det ble klart at D-feltet også skulle prosesseres fra A, klarte de gamle kraftturbinene stort sett å produsere tilstrekkelig med kraft(...). Når også D-feltet trengte kraft fra A ble situasjonen en annen.
- For det tredje forelå det i 2017 planer om at A skulle produsere betydelig lenger (...).»

Faktum sak 2

- Utskiftning av SAS-system på FPSO i 2020/2021 - totalt ca. MNOK 60
 - SAS-system opprinnelig installert rundt tusenårsskiftet
 - Utskiftning av kontrollskap, IT-systemer og trekking av nye kabler
- «Det var nå kommet til et punkt hvor videre reparasjon ikke var mulig, og gitt levetidsforlengelse på X-feltet med en forventet produksjon fram til 2040 ble det nå installert nye kontrollsystemer og systemer (Hull-upgrade). Det nye SAS-systemet innebærer isolert ikke en standardforbedring sammenholdt med tidligere system. (...) Det var mangel på reservedeler, utfordringer med videre reparasjon av gamle komponenter og en overordnet risikovurdering i forhold til kontinuerlig drift som var driver for utskiftning (...).
- Det var flere andre felt som var knyttet til FPSO'en som måtte ta sin andel av kostnadene

Driftsmiddelbegrepet

- **Petrsktl. § 3b:** «Rørledning eller produksjonsinnretning med de installasjoner som er en del av eller tilknyttet slik innretning»
- Petroleumsskatteforskriftens § 2
- Klagenemndas praksis – funksjonelt driftsmiddelbegrep:
- **PSK-1992-302 Bølgebryterkjennelsen**
 - «Etter Klagenemndas syn kan fysiske kriterier alene ikke alltid være avgjørende for hvorvidt en innretning skal anses som et selvstendig driftsmiddel eller ikke.(...). At bølgebryteren ikke er nærmere fysisk forbundet med installasjonen enn den er, skyldes forhold av rent teknisk art, noe Klagenemnda ikke finner bør ha avgjørende betydning. Når bølgebryterens eneste funksjon er å beskytte installasjonen, mener Klagenemnda det er lite naturlig å betrakte den som et eget, selvstendig driftsmiddel.»
- **PSK-2000-24 Tørr brønn kjennelsen**
 - «Klagenemnda mener det må foretas en funksjonell avgrensning av driftsmiddelbegrepet. Ved utvikling av et felt vil det til stadighet kunne være behov for å bore nye hull for produksjonsbrønner. Etter nemndas oppfatning har et borehull ingen funksjon uavhengig av den tilhørende installasjonen. Den funksjonelle sammenheng er så sterk at det er lite naturlig å betrakte den tørre produksjonsbrønnen som et eget driftsmiddel»

Hva var driftsmiddelet?

- **Sak 1 Kontorets vurdering**

- «Oljeskattekontoret mener kraftturbinene må anses integrert i plattformen på en slik måte at de må sees på som en del av denne. Kontoret viser til at uten en kraftforsyning mister alle installasjoner på A-feltet sin funksjonalitet. (...) Slik saken er opplyst mener kontoret at (...) plattformene på A-feltet utgjør en felles produksjonsinnretning i § 3b sin forstand. Når kraftturbinene skiftes ut, vil det følgelig innebære utskiftning av en del av et større driftsmiddel.
- Denne delen av vedtaket ble ikke bestridt i klagen av aktuelt selskap

- **Sak 2 Kontorets vurdering**

- «SAS-systemet har en sikkerhetsfunksjon på FPSO X (...). Det fremstår ikke som SAS-systemet har en selvstendig funksjon uavhengig av FPSO X. Kontoret forstår det dessuten slik at sikkerhetssystemet er installert på produksjonsskipet. Som følge av den tette fysiske og funksjonelle sammenhengen (...) legges det i det følgende til grunn at SAS-systemet er en del av driftsmiddelet FPSO X.»
- Denne delen av vedtaket ble ikke bestridt i klagen av aktuelt selskap

Påkostning/vedlikehold

- **Rettskilder**
 - Sktl. § 6-1 og 6-11
 - Ot. Prp. Nr. 86 (1997-98) pkt 7.6
 - Høyesteretts praksis, bl.a.
 - Rt. 1999 1303 Christensen
 - HR-2016-1801-A Norrøna
 - HR-2020-2018-A Lyse produksjon
 - Skatte ABC
 - PSK-1992-302 Bølgebryterkjennelsen
 - «Petroleumsskatteloven med tilhørende forskrifter inneholder ingen bestemmelser som trekker en annen grense mellom fradragsberettigede vedlikeholdsutgifter og aktiveringspliktige påkostninger enn den som følger av skattelovgivningens alminnelige regler og den praksis som knytter seg til disse.»
- **Innhold i begrepet vedlikehold**
 - Kjernen - kostnader som er nødvendige for å holde objektet i samme stand som det var nytt, eventuelt for å bringe det tilbake til samme stand.
 - Grunnvilkår – må foreligge et vedlikeholdsbehov
 - Totalvurdering
 - Teknisk/fysiske endringer – størst vekt
 - Funksjonelle endringer
 - Økonomiske forhold
 - Utskifting av del av driftsmiddel vs utskiftning av hele driftsmiddelet
 - Særlig om standardforbedringer/teknologisk utvikling
 - Innen samme standard
 - Ny standard
 - Læren om tenkt vedlikehold

Konkret vurdering - vedlikehold

- **Sak 1**

- Forelå vedlikeholdsbehov
- Utskiftningen måtte vurderes ut fra det større driftsmiddelet turbinene inngår i – talte for vedlikehold
- Kraftturbinenes funksjon både før og etter utskiftningen var å sikre strømforsyningen til plattformene de var koblet til (...).
- Andre effekter – som miljøeffekter – framsto som mindre viktige og effekt av teknologisk utvikling
- «Effektøkningen var imidlertid ikke tiltenkt A-feltet i sin helhet, men andre tilknyttede felts nåværende og fremtidige behov, herunder B. (...)»
- «Kontoret legger da særlig vekt på at effektøkningen delvis hadde sin årsak i at A-feltet etter utskiftningen av kraftturbinene skulle forsyne et helt nytt felt under utbygging (...) med strøm. Dersom selskapet hadde beholdt de opprinnelige turbinene og anskaffet en ny for å dekke B-feltets kraftbehov, ville den nye turbinen måttet vært å anse som investering.»
- Konklusjon – 75 % ansett vedlikehold/25 % påkostning

- **Sak 1**

- Selskapet anførte at vedlikeholdskostnaden måtte settes til det å beholde eksisterende turbiner og fortsette med vedlikehold av de. Estimert til 350 mill.
- «(...)utskiftningen av kraftturbinene i seg selv må anses som vedlikehold. At selskapet på et tidspunkt vurderte et mindre omfattende og kostnadskrevenende vedlikehold enn det som faktisk ble foretatt, kan ikke få som konsekvens at dette vedlikeholdsalternativet skal legges til grunn (...).
- Man kan sammenligne de to alternativene med å skifte ut hele eller deler av en båt- eller bilmotor. Begge deler utgjør vedlikehold av det aktuelle driftsmiddelet. Dersom skattepliktige bytter ut hele motoren istedenfor å skifte ut slitte enkeltdeler av den gamle motoren, settes fradraget til hva det faktisk kostet å skifte ut hele motoren, ikke hva det etter en tenkt vurdering ville ha kostet å skifte ut enkeltdeler.»

Konkret vurdering - vedlikehold

- **Sak 2**

- Forelå vedlikeholdsbehov
- Utsiftningen måtte vurderes ut fra det større driftsmiddelet SAS-systemet inngikk i – talte for vedlikehold
- «I herværende sak trekker både mangelen på standardforbedring og endret funksjonalitet, samt at det forelå et vedlikeholdsbehov som ble utbedret ved utskiftningen av SAS-systemet, i retning av at utgiftene har et klart preg av å være vedlikeholdsutgifter.»
- (...) det nye SAS-systemet erstattet et gammelt sikkerhetssystem. Det faktiske forhold skiller seg derved fra både bølgebryter-kjennelsen og tørr produksjonsbrønn-kjennelsen hvor **objektet som var til vurdering representerte et tilskudd til det aktuelle driftsmiddelet.**

- **Sak 2**

- Oljeskattekontoret har etter dette kommet til at utgiftene til utskifting av SAS-systemet (...) anses for å være vedlikeholdsutgifter (...).

Valgrett aktivering vedlikehold

- **Rettskilder**

- To uttalelser SKD Utv. 1985 s. 42/Utv. 1986 s. 84
 - «Skattyter som ønsker det kan velge å aktivere større vedlikeholdskostnader på saldo.»
- Skatte-ABC «Vedlikehold» punkt 9.1:
 - «Kostnader til vedlikehold på avskrivbare driftsmidler kan eieren likevel velge å føre på saldo for avskrivning.»
- Ptrsktl. § 3b med tilhørende forarbeider
- Frigg-understell kjennelsen Utv. 1980 side 750
 - «Det tilføyes at skattepliktige neppe kan ha noen valgrett når det gjelder å aktivere slike kostnader som en del av kostprisen eller utgiftsføre dem som tap. Flertallet bemerker i denne forbindelse at en slik valgrett ikke bare vil ha betydning for tidspunktet for fradrag, men også for omfanget av friinntektsgrunnlaget og dermed for plikten til å svare særskatt. En slik valgrett har man når det gjelder renter av lån som er knyttet til utbygningen, men dette følger av positiv bestemmelse i forskriftenes § 2 annet ledd.»

- **Kontorets vurdering - begge saker**

- Betydningen av ptrsktrl. § 3b
 - (...) «At saldoreglene ikke kan anvendes for «§ 3 b»-driftsmidler fremgår direkte av ptrsktrl. § 3 b, første punktum. Når § 3 b på denne måten gjør eksplisitt unntak fra saldoreglene, mener kontoret at uttalelsen ikke er relevant for driftsmidler avskrevet etter § 3 b.»
- Friggkjennelsen fortsatt like relevant
- Hensyn bak friinntekten
- Om man allikevel skulle komme til at SKD uttalelsene var relevante, må de tolkes på bakgrunn av særlige petroleumsskatterettslige hensyn, jf. LB-2021-26379 Forties
- Konklusjon – ikke valgrett aktivering

Skatteetaten

Klagenemndas vedtak 15.01.24

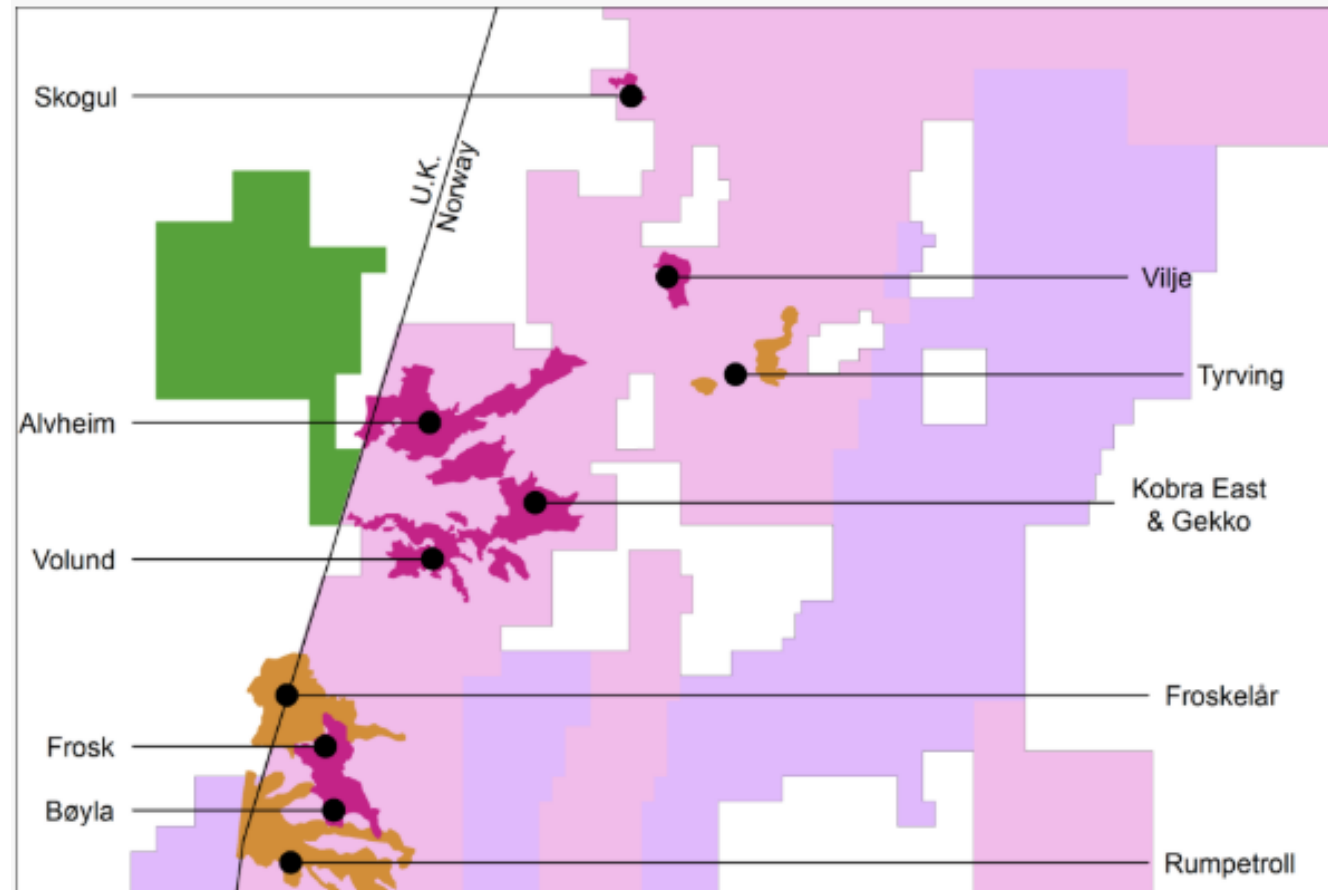
Fradragsrett for undersøkelseskostnader i tidlig fase på britisk sokkel

Innledning

- Saken gjaldt spørsmål om fradragsrett i særskatt for undersøkelseskostnader på britisk sokkel
 - To ulike eksterne avtaler med det fellestrekk at det gjaldt datainnsamling på både norsk og britisk sokkel
 - Gjaldt selskap uten konsernselskap på britisk side på tidspunkt for datainnsamling
 - Ellers noe forskjellig faktum
- Sakens rettslige problemstillinger
 - Spørsmålet om det forelå britisk utvinningsvirksomhet
 - Sktl. § 6-1 – tilknytningskravet
 - Petroleums-skatteforskriftens § 12 – allokering av kostnader/inntekter der skattepliktige driver både særskattepliktig og annen virksomhet
- Nesten ingen tidligere praksis om samme problemstilling – overraskende ?

Illustrasjon problemstilling

Saksforhold - avtale 1

- Avtale om innsamling av kontraktsseismikk med skip
- Inngått av mellom aktuelt selskap på vegne av lisens
 - To øvrige deltakere
 - Aktuelt selskap eide 60 % av lisensen
- Planlagt areal
 - Norsk side 462 km² – 45 dager
 - Britisk side 646 km² – 33 dager
 - Søknader om datainnsamling sendt hhv. norske og britiske myndigheter
- Reforhandlet avtale pga dårlig vær - «vintage» seismikk data på britisk side
 - Reforhandlet pris - lavere beløp for britisk side
 - Beslutning om å kjøpe britisk vintage seismikk forankret i lisens på norsk side
 - Dekket større område enn opprinnelig avtalt, men dårligere kvalitet på data
- Ingen aktivitet eller lisens på britisk side av avtaleområdet

Saksforhold avtale 1

- Vedlegg skattemelding 2018:
 - «Formålet med seismikkinnsamlingen også på UK side er å oppnå økt forståelse av potensielt reservoar på norsk sokkel, samt undersøke om deler av potensielt reservoar strekker seg inn på UK side av sokkelen.»
 - Modifisert i løpet av korrespondansen – dokumentert med arbeidsmøte lisens
- Arbeidsmøte lisens juni 2018:
 - «For seismic well tie, (...) propose to acquire seismic across the X and Y Fields (UK), in addition to the data hole in PL Z»
 - «Ved å inkludere brønner og analoger fra britisk side får man bedre forståelse av tilsvarende undergrunn på norsk side.»
- Partnerne i den norske lisensen aksepterte å kjøpe de britiske dataene

Avtale 2 - Saksforhold

Saksforhold

- Innkjøp av ikke eksklusive (multiklient) elektromagnetiske data
- Dekket områder i flere lisenser i et større område
- Partnerne i lisensene var ikke interessert i dataene, og innsamlingen og tilhørende kostnad ble dekket av selskapet for egen regning og risiko
- Områder på britisk side - 73/360 km²
- Formål å bruke teknologi til å forstå «injektitter» i et større område i nordsjøen

Saksforhold

- November 2019 - intensjonsavtale med eksternt britisk selskap
 - Dersom eksternt selskap ble tildelt aktuell lisens i 32 lisens runde offshore UK:
 - Farm out på 50 % av britisk lisens fra Eksternt selskap til skattepliktige
 - Kostnader ved denne avtale behandlet i skattemelding som letevirksomhet i UK – ikke fradrag verken i 78 % eller 22 % ref. 2-39
- September 2020 – konsernselskap opprettet i UK med det formål å utnytte andelen i lisens på britisk side

OSK Endringsvedtak 22.12.22

- **Britisk virksomhet**
- Ot.prp. nr. 1 (2004 2005) daværende 3c femte ledd: «Direkte utgifter til undersøkelse (...) vil typisk være utgifter til kartlegging og analyse av eventuelle petroleumsforekomster, anskaffelse av data (...)»
- Klagenemndas praksis – leterefusjonsordningen
- Kreves ikke lisens for å drive utvinningsvirksomhet
- Fløystad lovkommentar – oppsummering praksis:
 - «For at refusjon overhodet skal være aktuelt må altså skattyter utøve en aktivitet som kan karakteriseres som undersøkelse. Heller ikke her er kravene store: det er lagt til grunn at kriteriet må være at aktiviteten – når den er avsluttet – har til hensikt å kunne si noe om muligheten for at det finnes en petroleumsforekomst innenfor et geografisk avgrenset område på norsk sokkel. Seismiske undersøkelser tilfredsstiller klart et slikt kriterium. (...)»
- Konklusjon: Aktivitet utgjør britisk letevirksomhet
- **Fradragsrett**
- Formålet med kostnadene var undersøkelse av både norsk og britisk sokkel.
- Kostnadene må deles opp i en fradragsberettiget/ikke-fradragsberettiget del relatert til britisk sokkel, jf. sktl. § 6-1.
- Også vist til sktl. § 2-39 – ikke fradrag i alminnelig inntekt
- Fordeling av fradrag: basert på andel kvadratkilometer som omfatter undersøkelse av henholdsvis britisk og norsk sokkel, jf. HR-2018- 00391-A, avsnitt 64 «Argentum»
- Henholdsvis og 646/1108 og 73/433 av kostnadene ikke fradragsberettiget

Selskapets anførsler

- **Anførsler i klagen mv.**

- «Ettersom avtale 1 og 2 ikke har vært, eller vært ment å være, innsatsfaktorer i en britisk virksomhet, foreligger det ikke noen alternativ virksomhet for delvis fordeling av kostnadene. Det er bare den norske virksomheten man står igjen med, og tilknytningskravet er derfor oppfylt.»
- Virksomhetsvurderingen åpner ikke for å se alle aktiviteter på britisk sokkel i sammenheng utelukkende fordi de er foretatt på britisk sokkel. Det må foreligge en tilstrekkelig innholdsmessig og økonomisk sammenheng, og det er ikke tilfelle i vår sak. (...)
- (...)motivet bak kjøp av undersøkelser fra 1 og 2 rent faktisk utelukkende var den norske virksomheten. Det er helt vanlig praksis at det innhentes seismikk i et større område enn den aktuelle lisensen (...).
- (...)Verken de tidsnære bevis eller partenes handlemåte gir grunnlag for å slutte at Selskapets motiv her har vært noe annet enn en vanlig vurdering/geologisk analyse innenfor de aktuelle lisensområdene på norsk sokkel.

- **Anførsler i klagen mv.**

- Partnerne var med og betale for seismikken – dokumenterer relevans for norsk sokkel
- Ingen aktivitet på britisk side i avtaleområdet for avtale 1
- Ingen av de andre aktivitetene Selskapet har foretatt på britisk sokkel og som Oljeskattekontoret fremhever i Klagenotatet knytter seg til områdene som omfattes av avtale 1 (...)
- Tidsnære dokumenter - arbeidsmøte lisens «seismic well tie»
 - «Ved å inkludere brønner og analoger fra britisk side kan man få en unik forståelse av de ulike lagene i undergrunnen også på norsk side.»
 - ++++

Klagenemndas vedtak 25.01.24

- **Rettsgrunnlag**

- Redegjør for relevante bestemmelser i petrsktl.
 - ptrsktl. § 1 a og b geografisk område
 - ptrsktl. § 5 funksjonell avgrensning
- Redegjør for forskriftens § 12 – skattepliktige driver både særskattepliktig og annen virksomhet
- Redegjør for sktl. § 6-1 og relevans av denne bestemmelsen, jf. ptrsktl. § 8 - tilknytningskravet
 - HR-2018-570-A Ericsson
 - Rt. 2015 s. 1068 (Kverva)
- Ingen drøftelse av «nedre grense» for utvinningsvirksomhet – ref. leterefusjonskjennelsene
- Ingen drøftelse av om aktivitetene var britisk utvinningsvirksomhet – antagelig forutsatt for avtale 2

- **Problemstilling**

- «Spørsmålet er **følgelig** om EM-dataene og de seismiske dataene som gjelder britisk sokkel utelukkende er pådratt for å erverve inntekt fra petroleumsvirksomhet på norsk sokkel, eller om de angjeldende kostnadene også gjelder virksomhet på britisk sokkel.»
- Slik vedtaket er utformet - noe uklart hva «følgelig» viser til

Klagenemndas vedtak – avtale 1

Momenter for tilknytning UK

- Arealets størrelse
 - «Det betydelige området som var planlagt undersøkt (310 km²) på britisk sokkel, kan (...) isolert sett tale for at undersøkelsene også gjelder leting etter petroleumforekomster på britisk sokkel»
- Andel norsk del vs. britisk del utenfor lisensområdet
 - Arealets utstrekning på britisk side utenfor lisensområdet sammenholdt med utstrekningen utenfor lisensområdet på norsk side, (...)
- Annen aktivitet «andre steder» britisk side
 - (...)selskapets lisensinteresser på britisk side og konsernets annen virksomhet i britisk sektor, trekker i retning av at dataene også vil kunne være av nytte for virksomhet utenfor norsk sokkel.

Momenter mot tilknytning UK

- Lisensfelleskapet med på kjøpet
 - (...) seismikkanskaffelsen var forankret i felles beslutninger i den norske petroleumslisensen(...), hvilket tilsier nytte for virksomheten på norsk sokkel.
- Ingen aktivitet på britisk side avtaleområdet
 - Imidlertid foreligger det ikke opplysninger om at selskapet verken før eller etter seismikkanskaffelsen har hatt annen aktivitet på britisk side **innenfor området (...) avtalen omfatter**, eller planer om slik aktivitet.
- Troverdige tekniske forklaringer
 - Selskapets forklaring om at formålet var å oppnå en «seismic well tie» med brønner på X og Y feltet og derved øke forståelsen av reservoaret i PL Z virker sannsynlig.
- Konklusjon: Klagenemnda har kommet til at kostnadene utelukkende var tilknyttet undersøkelse (...) på norsk side.

Klagenemndas vedtak – avtale 2

- **Tilknytningsvurdering**
- Arealets utstrekning:
 - «arealets utstrekning på britisk side på 73 km (...)
- Ingen forankring norsk lisens
 - (...) lisenspartnerne avslo å dekke kostnaden under avtale 2 på både norsk og britisk side.
- Etterfølgende aktivitet på samme område på britisk side – bl.a. lisenstildeling ett år senere og oppstart av selskap to år senere
- Generell relevans ved testing av teknologi:
 - «(...) Selskapet ville bl.a. på denne måten få kunnskap om den type undergrunn (injektitter) som fantes i de aktuelle lisensene og mer generelt på norsk side i Nordsjøen. Klagenemnda påpeker at Nordsjøen strekker seg over både norsk og britisk sokkel slik at selskapet i fremtiden kan nyttiggjøre seg teknologien i utvinningsvirksomhet på både norsk og britisk sokkel.»
- **Skjønn – forskriftens § 12**
- «Kostnadene må dermed fordeles med en fradragsberettiget «norsk» del, og en ikke fradragsberettiget «britisk» del, i tråd med prinsippet i petroleumsskatteforskriften § 12.»
- Kommentar: Aktiviteten i avtale 2 implisitt ansett som virksomhet
- KLN om anvendelsen av forskriften:
 - Bestemmelsen viser til at fradrag og inntekter skal fordeles «som om» virksomhetene var «frittstående foretak (...)». Dette innebærer en henvising til tilordningsreglene som følger av sktl. § 13-1 og OECDs retningslinjer for internprising, herunder hvilke av virksomhetene som har nytte av aktivitetene, jf. artikkel 7.6, som omtaler den såkalte «benefits test». (...)
 - «(...) I mangel av andre holdepunkter vil Klagenemnda legge til grunn at areal undersøkt på henholdsvis britisk og norsk side gir den mest hensiktsmessige fordelingen.»

Skatteetaten

Takk for oppmerksomheten!